

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/9086,Promocja-ksiazki-Lukasza-Bertrama-Obieg-NOW-ej-Warszawa-20-marca-2014.html>
12.03.2026, 05:39

Promocja książki Łukasza Bertrama „Obieg NOW-ej” - Warszawa, 20 marca 2014

20.03.2014

W czwartek 20 marca 2014 w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki Przystanek Historia odbyła się promocja książki Łukasza Bertrama [Obieg NOW-ej](#), w której zgromadzono relacje działaczy Niezależnej Oficyny Wydawniczej.

W dyskusji o książce udział wzięli: Łukasz Bertram, autor opracowania, dr Łukasz Kamiński, prezes IPN, Mirosław Chojecki, założyciel Niezależnej Oficyny Wydawniczej, Piotr Szwajcer, organizator kolportażu NOW-ej. Spotkanie poprowadził dr hab. Marcin Zaremba z Instytutu Historycznego UW.

NOW-a była wydawnictwem jedynym w swoim rodzaju: *nie tylko symbolem intelektualnego oporu wobec systemu komunistycznego, lecz także bezprecedensowym przejawem oddolnej samoorganizacji i przedsiębiorczości. Równie fascynująca jak kulturotwórcza rola wydawnictwa jest jego organizacyjna codzienność – pozyskiwanie materiałów, urządzeń, lokali, środków transportu, zapewnienie wymogów konspiracji; wielość drobnych czynności, a także procedur, dzięki którym możliwa była ich koordynacja. NOW-a zatem to zarówno idea, jak i działanie.*

Publikacja, przygotowana przez Ośrodek KARTA i Instytut Pamięci Narodowej, została pomyślana i zrealizowana jako dynamiczny montaż przeplatających się świadectw historycznych – zgodnie z metodą wypracowaną przez Ośrodek KARTA. Podstawowym źródłem prezentowanego tu materiału jest 35 relacji nagranych przez autora, Łukasza Bertrama, w okresie od czerwca do listopada 2012. Relacji tych udzieliły osoby, których zaangażowanie w działalność Oficyny przybierało bardzo różnorodne formy: jej twórcy i członkowie kolegium redakcyjnego, koordynatorzy i łącznicy, drukarze i współpracownicy pozostający w bliższej lub dalszej orbicie firmy. Rozmówcy Łukasza Bertrama nie tylko rekonstruują fakty (nierzadko takie, które nie znalazły odbicia nigdzie poza ludzką pamięcią), ale formułują ich interpretacje; zastanawiają się nad tym, jaki sens nadawali swym działaniom wówczas, a jaki nadają obecnie. Ich wizja przeszłości często jest spójna, nierzadko jednak rozbieżności dotyczą spraw absolutnie kluczowych, co wynika tyleż z odmiennych poglądów, ile z naturalnego zamazywania się wspomnień wraz z upływem czasu (fragmenty Wprowadzenia).

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Pochodzenie Systemu

[illegible]

Zaproszenie

Pliki do pobrania

[Zaproszenie \(pdf, 555.23 KB\)](#)